

Мамадалы Барпиев атындагы №19 Жылгын жалпы орто
билим беруучу мектеби

Өрт коопсуздук эрежелери

7-б класс

Ил жетекчиси: Суеркулова Г

Сабактын темасы:Өрт коопсуздугу

Сабактын максаты:а)Өрттун келип чыгуу себептерин ж-а аны алдын алуу ж-до маалым-ды алышат.

б)Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт.

в)Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого ж-а аткарууга,бирин-бирин сыйлоого ж-а топтордо бирдиктуу иштөөгө тарбияланышат.

Сабакта колдонулган жабдыктар:Суроттор, лозунгдар, чакырыктар.

Сабактын журушу:

Өрт кырсыгы-бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу ж-а адам баласынын өмүрүнө коркунуч м-н коштолгон,контролдука алынбаган өрттөнүп –күйүү процесси.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери:

.Ошол замат өрт өчүрүү кызматына(101)чалуу

.Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсуз болсо,терезелерди жабып,бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү.

.Кызматташтарды маалымдатуу керек.

.Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү .

.Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердүү адамдардын буйруктарын аткаруу.

Жыйынтыктоо:

Ишканада өрт коопсуздугу эрежелерин сактоо
башкаруучуга

да, кызматкерлерге да чон кыйынчылык деле түзбөйт.

Инструктажды четте сактап койбой. Керектүү мамиле
буруу

, өрт өчүрүүчү жабдыктарын ар дайым

текшерип, жанылатып

туруу, ошондой эле эвакуация планын туура

тузуп, көрүнүктүү жерлерге илүү, өрт учурунда ишкананы
материалдык чыгымдардан жана адам жоготууларынан
сактайт.

Жеңишев Д.

07.09.22

Чоюн Д.

Мамбаева Д.

Үй тапшырма: "Өрттөн кантип сактанабыз" -

деген темада тушунук.

Баалоо:

Мамадалы Барпиев атындагы №19 Жылгын жалпы орто
билим берүүчү мектеби

Өрт коопсуздугунун эрежелери

1-бкласс

Класс жетекчи: Токтоназарова Н

2022-2023-окуу жылы.

Мамадалы Барпиев атындагы №19 Жылгын жалпы орто билим берүүчү мектебинин 2022-2023-окуу жылында 1-б классынын тарбиялык сабактан өтүлүүчү Өрт коопсуздугунун эрежелери жана Жолдо жүрүүнүн эрежелери боюнча 1 жылдык иш планы:

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Мөөнөтү	ким аткарат
1	Жолдо жүрүү жана өрт коопсуздугу эрежелери боюнча иш пландарды түзүп бекиттирүү	5-сентябрь	Кл. жет
2	Тарбиялык ачык сабактарды өтүү.	сентябрь	Кл. жет
3	Окуучуларга өрт коопсуздугу жана жол эрежелери менен тааныштырып, кол койдуруу жана түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.	сентябрь	Кл. жет
4	Аткарылган иштерди файлга тиркөө.	сентябрь	Кл. жет

Кл. жет: /Токтоназарова Н.

Окуучуларга өрт коопсуздугун алдын алуу боюнча түшүндүрүү инструктажы

Өрт кырсыгы-бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушуна жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч жаратат.Өрт эмнеден келип чыгат?

Күйүүчү материалдардан келип чыгышы,электр өткөргүчтүн бузук абалда болушу,тамеки чегүүнүн кесепетинен,химиялык заттарды туура эмес пайдалануудан ж.б.

Өрт чыккан мезгилде эмне кылуу керек?

- Өрт өчүрүү кызматын чакыруу,101 ге чалуу;
- Өрт чыккан учурда электр зымдарын чыгаруу;
- Класстан чыгуунун жолун издөө;
- Терезени ачпоо;
- Жардам суроо;
- Шкаф,столдорго жашынбоо;
- Бийик кабаттардан секирүүгө болбойт;
- Суу чүпүрөк аркылуу дем алуу;
- Көпчүлүк менен бирге басуу,токтолуп калбоо;
- Өрт өчүрүүчү жабдыктарды, өрт калкандарды ,өрт өчүргүчтү,өрт өчүрүүгө багытталган суу булактарын техникалык жактан оң абалдарда кармоо.

к/ №	Окуучулардын аты-жөнү	Колу
1	Абдужанаров Барыбек	Барыбек
2	Алиамбетов Аман	
3	Амарбекова Айсара	Айсара
4	Бекбергиева Зайна	Зайна
5	Каматбеков Амир	Амир
6	Каматбеков Азам	Азам
7	Келдибекова Зайна	Зайна
8	Кенетебаева Куртаза	Куртаза
9	Назаралиев Амир	Амир
10	Тежесалиева Арзыбек	Арзыбек
11	Сатканалиева Амиржан	Амиржан
12	Станалиева Булсул	Булсул
13	Сүйүналиев Акыл	Акыл
14	Шурмунова Сайкал	Сайкал
15	Жанарбеков Амир	Амир
16	Усубалиева Айша	Айша

Кл жетекчиси: Токтоналиева Н /Токтоналиева Н

Сабактын темасы:Өрт коопсуздугу

Сабактын максаты:а)Өрттун келип чыгуу себептерин ж-а аны алдын алуу ж-до маалым-ды алышат.

б)Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт.

в)Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого ж-а аткарууга,бири-бирин сыйлоого ж-а топтордо бирдиктуу иштөөгө тарбияланышат.

Сабакта колдонулган жабдыктар:Суроттор, лозунгдар, чакырыктар.

Сабактын журушу:

Өрт кырсыгы-бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу ж-а адам баласынын өмүрүнө коркунуч м-н коштолгон, контролдукка алынбаган өрттөнүп –күйүү процесси.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери:

.Ошол замат өрт өчүрүү кызматына(101)чалуу

.Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсуз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү.

.Кызматташтарды маалымдатуу керек.

.Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү .

.Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердүү адамдардын буйруктарын аткаруу.

Жыйынтыктоо:

Ишканада өрт коопсуздугу эрежелерин сактоо башкаруучуга да, кызматкерлерге да чон кыйынчылык деле түзбөйт. Инструктажды четте сактап койбой. Керектүү мамиле буруу, өрт өчүрүүчү жабдыктарын ар дайым текшерип, жанылатып туруу, ошондой эле эвакуация планын туура тузуп, көрүнүктүү жерлерге илүү ~~өрт учурунда ишкананы~~ материалдык чыгымдардан жак сактайт.

Жекешерлер:
01.09.22
Уоллор
Мелия Саева Д

Үй тапшырма: "Өрттөн кантип сактанабыз -

деген темада тушунук.

Баалоо:

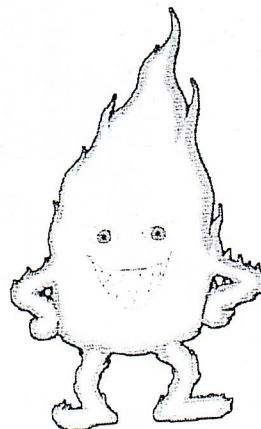
Мамадалы Барпиев атындагы №19 Жылгын жалпы
орто билим беруучу мектеби

Тема: Өрт коопсуздугунун
эрежелери

8-а класс

Кл жетекчиси: Камбарова э

Өрт кырсыгы – бул
материалдык
баалуулуктардын өрттөнүп
жок болушу жана адам
баласынын өмүрүнө
коркунуч менен коштолгон,
көзөмөлгө алынбаган
өрттөнүп-күйүү процесси.

САБАКТЫН ТЕМАСЫ: “ӨРТ КООПСУЗДУГУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ”

Сабактын максаты:

- Өрттүн келип чыгуу себептерин жана аны алдын алуу жөнүндө маалыматтарды алышат;
- Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт .
- Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого жана аткарууга, бири-бирин сыйлоого жана топтордо бирдиктүү иштөөгө тарбияланышат.

Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:

- күйүүчү материалдардын болушу;
- күйүп жаткан оттун к үч алышына шарт түзгөн зарыл сандагы кислороддун болушу;
- учкундан жалындын тутанышы.

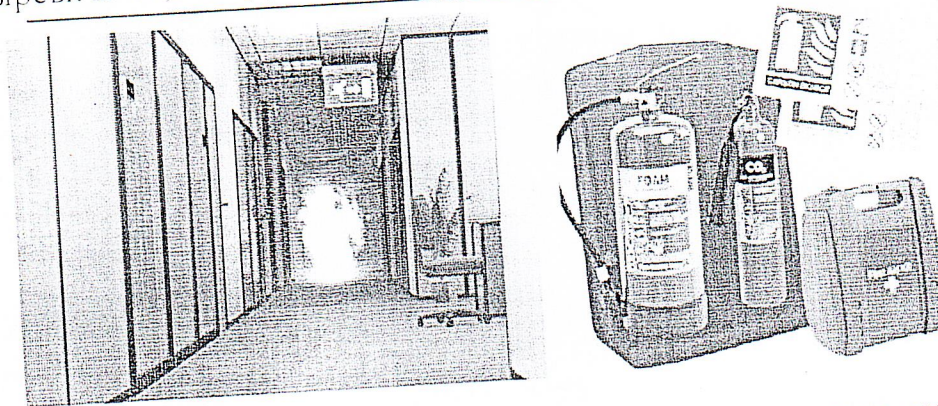
Жерден чыккан өрт – бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.

Жогоруда чыккан өрт – бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.

Жер астындагы өрт – мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.

Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка эс алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.

Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эн эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.

Мында, анын келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- коммуникациянын талапга ылайык жөнгө салынбашы;
- электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

Ар бир ишканаланын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишканаланын башкаруучусу жооптуу.

Автоматташтырылган өрткө каршы системалар

Өрттүн чыгуусун билдирүүчү белги

Аба менен камсыздоочу система

Өрткө каршы ички суу өткөргүч түтүкчө

Өрткө каршы кошумча эшик

вакуция планы

Ишканада өрт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана өрт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:

- «А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «В» — өртөнүү коркунучу;
- «Г» — орточо өртөнүү коркунучу;
- «Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек. Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, пландан тышкары жана максаттуу инструктордар өтүшү тууралуу зарыл.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу

Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, белмеден тез арада чыгып кетүү

Кызматкерлерди маалымдатуу керек

Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү

Кооптуу объектен чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердүү адамдардын буйруктарын аткаруу

Үйкө планшарасы:

Өрттүн келиши тууралуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же

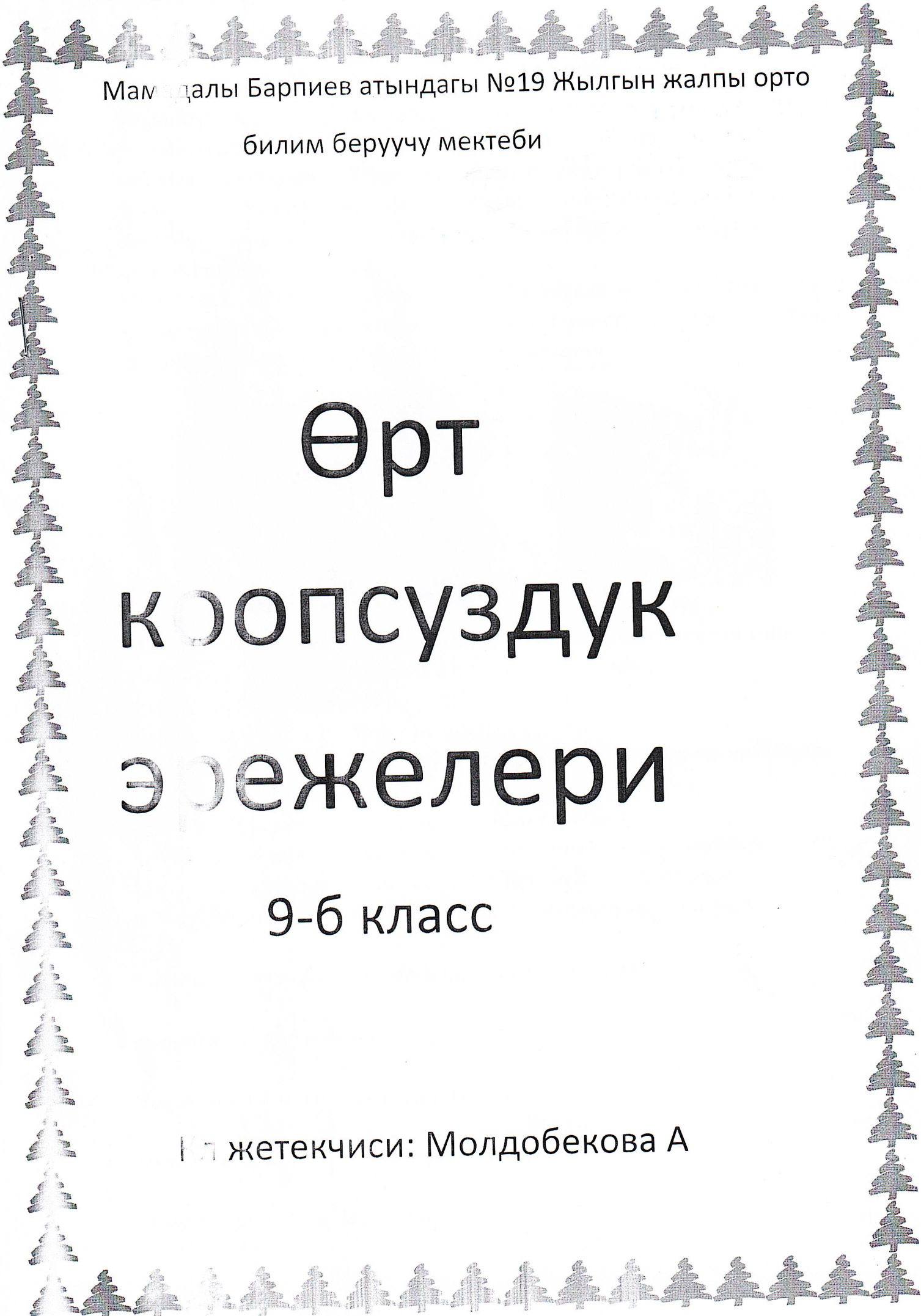
сүрөттөрү.

Термелмедди

09.09.2022

Уюм: *Ж*

Дертоссева Ж.

Мамәдалы Барпиев атындагы №19 Жылгын жалпы орто
билим беруучу мектеби

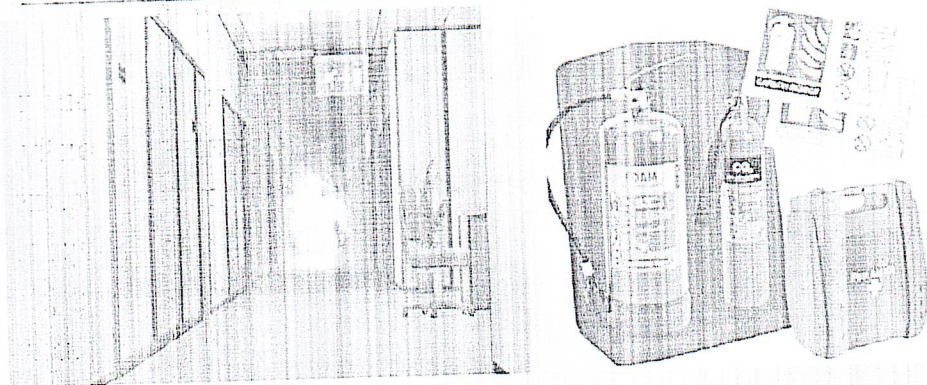
Өрт коопсуздук эрежелери

9-б класс

Кл жетекчиси: Молдобекова А

Негизги өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка ээ алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.

Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47.8% турак-жайларда катталган.

Мында, анын келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- коммуникациянын талаптагыдай жөнгө салынбашы;
- электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

Ар бир ишкананын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишкананын башкаруучусу жооптуу.

Автоматташтырылган өрткө каршы системалар

Өрттүн чыгуусун билдирүүчү белги

Аба менен камсыздоочу система

Өрткө каршы ички суу өткөргүч түтүкчө

Өрткө каршы кошумча эшик

Эвакуация планы

Ишканада өрт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана өрт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:

- «А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «В» — өртөнүү коркунучу;
- «Г» — орточо өртөнүү коркунучу;
- «Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек. Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, пландан тышкары жана максаттуу инструктаждар өтүлүп туруусу зарыл.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

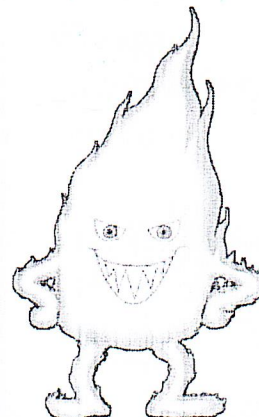
- Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу
- Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү
- Кызматташтарды маалымдатуу керек
- Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү
- Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердуу адамдардын буйруктарын аткаруу

Үйгө тапшырма:

Өрттүн келип чыгуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же сүрөтүн тартуу.

Текшерилди
09.09.2022
Чоюн: *А-*

Өрт кырсыгы – бүл материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч менен коштолгон, көзөмөлгө алынбаган өрттөнүп-күйүү процесси.

САБАКТЫН ТЕМАСЫ: “ӨРТ КООПСUZДУГУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ”

Сабактын максаты:

- Өрттүн келип чыгуу себептерин жана аны алдын алуу жөнүндө маалыматтарды алышат;
- Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт .
- Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого жана аткарууга, бири-бирин сыйлоого жана топтордо бирдиктүү иштөөгө тарбияланышат.

Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түркү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:

- күйүүчү материалдардын болушу;
- күйүп жаткан өрттүн к үч алышына шарт түзгөн зарыл сандагы кислороддун болушу;
- учкундан жалындын тутанышы.

Жеңиш Калыев:
01.10.21
Урматтуу

Жерден чыккан өрт – бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөл баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.

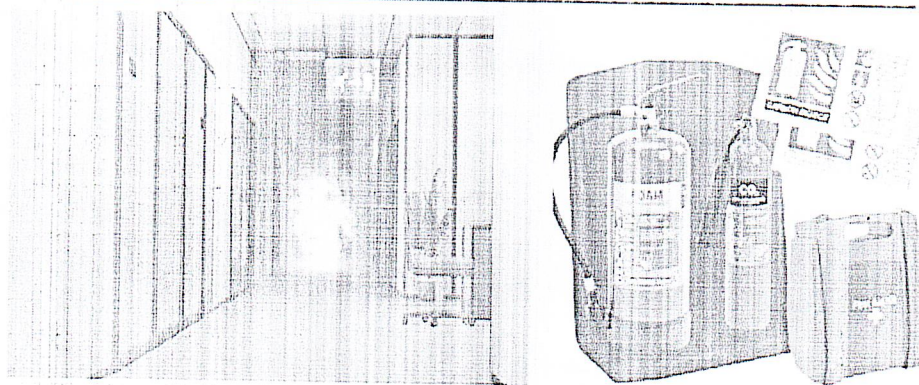
Жогоруда чыккан өрт – бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.

Жер астындагы өрт – мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.

Негизги өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка ээ алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.

Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.

Мында, аял келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- коммуникациянын талаптагыдай жөнгө салынбашы;
- электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

Ар бир ишкананын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишкананын башкаруучусу жооптуу.

Автоматташтырылган өрткө каршы системалар

Өрттүн чыгуусун билдирүүчү белги

Аба менен камсыздоочу система

Өрткө каршы ички суу өткөргүч түтүкчө

Өрткө каршы көпүмчү эшик

Эвакуация планы

Ишканада өрт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана өрт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:

- «А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «В» — өртөнүү коркунучу;
- «Г» — орточо өртөнүү коркунучу;
- «Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек. Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, пландан тышкары жана максаттуу инструктаждар өтүлүп туруусу зарыл.

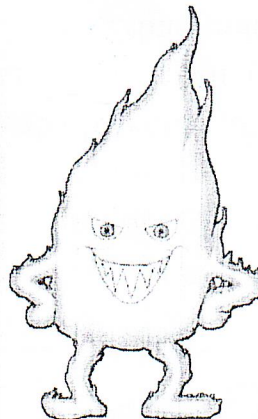
Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

- Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу
- Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү
- Кызматташтарды маалымдатуу керек
- Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү
- Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердуу адамдардын буйруктарын аткаруу

Үйгө тапшырма:

Өрттүн келиш чыгуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же сүрөтүн тартуу.

Өрт кырсыгы – бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч менен коштолгон, көзөмөлгө алынбаган өрттөнүп-күйүү процесси.

САБАКТЫН ТЕМАСЫ: “ӨРТ КООПСUZДУГУНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ”

Сабактын максаты:

- Өрттүн келип чыгуу себептерин жана аны алдын алуу жөнүндө маалыматтарды алышат;
- Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт.
- Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого жана аткарууга, бири-бирин сыйлоого жана топтордо бирдиктүү иштөөгө тарбияланышат.

Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:

- күйүүчү материалдардын болушу;
- күйүп жаткан өрттүн күч алышына шарт түзгөн зарыл сандагы кислороддун болушу;
- учкундан жалындын тутанышы.

Жерден чыккан өрт – бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.

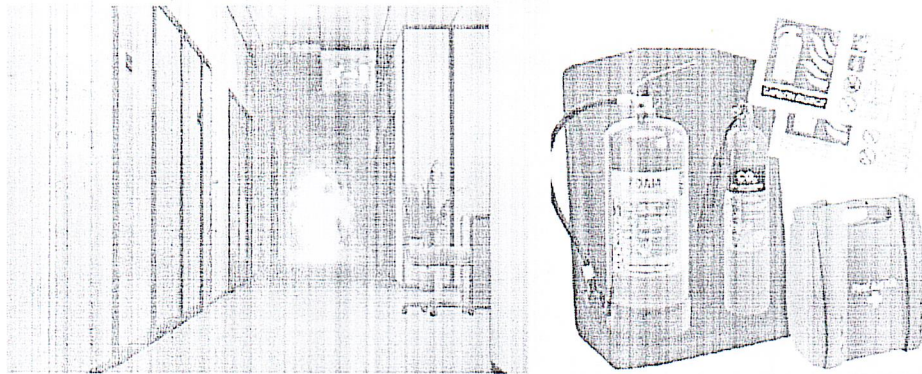
Жогоруда чыккан өрт – бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр таргат.

Жер астындагы өрт – мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.

А.Мамыров
07.10.2019
Чоюн

Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка ээ алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.

Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.

Мында, алгач келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- коммуникациянын талаптагыдай жөнгө салынбашы;
- электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

Ар бир ишкананын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишкананын башкаруучусу жооптуу.

Автоматташтырылган өрткө каршы системалар

Өрттүн чыгуусун билдирүүчү белги

Аба менен кимсыздөөчү система

Өрткө каршы ички суу өткөргүч түтүкчө

Өрткө каршы коңумча эшик

Эвакуация планы

Ишканада өрт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана өрт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:

«А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;

«Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;

«В» — өртөнүү коркунучу;

«Г» — орточо өртөнүү коркунучу;

«Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек. Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, шундан тышкары жана максаттуу инструктордар өтүлүп туруусу зарыл.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу

Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү

Кызматташарды маалымдатуу керек

Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү

Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердуу адамдардын буйруктарын аткаруу

Үйгө тапшырма:

Өрттүн келип чыгуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же сүрөтүн тартуу.